

BOGANMELDELSE

BOGEN OM GRØNLAND

Politikens Håndbøger nr. 529, redaktion: Pie Barfod, Claus Bornemann og Hjalmar Petersen. 384 s., kr. 15,00 ib.

Bogen om Grønland i serien Politikens Håndbøger, redigeret af Pie Barfod, Claus Bornemann og Hjalmar Petersen, råder bod på et længe følt og stort savn i håndbogslitteraturen, fordi det indtil nu for kyndige såvel som ukyndige ofte har været vanskeligt for ikke at sige næsten umuligt i en fart at skaffe rigtige svar på stillede spørgsmål vedrørende Grønland.

Udviklingen i Grønland har haft fart på – nogle mener, at den er gået for hurtig – så hvad der var rigtigt for blot nogle få år siden behøver

ikke at være rigtigt i dag. Dette fremgår måske tydeligst af bogens afsnit om befolkningen i tekst og tal, som blandt andet viser befolkningens fordeling på byer, udsteder og bopladser. I 1946 boede 39 procent af befolkningen i byerne, i 1959 56 procent. Befolkningen på udsteder og bopladser er faldet fra henholdsvis 35 og 26 procent til 29 og 15 procent. Oversigten over fødsler og dødsfald og over befolkningens aldersfordeling rummer overraskelser i gunstig retning.

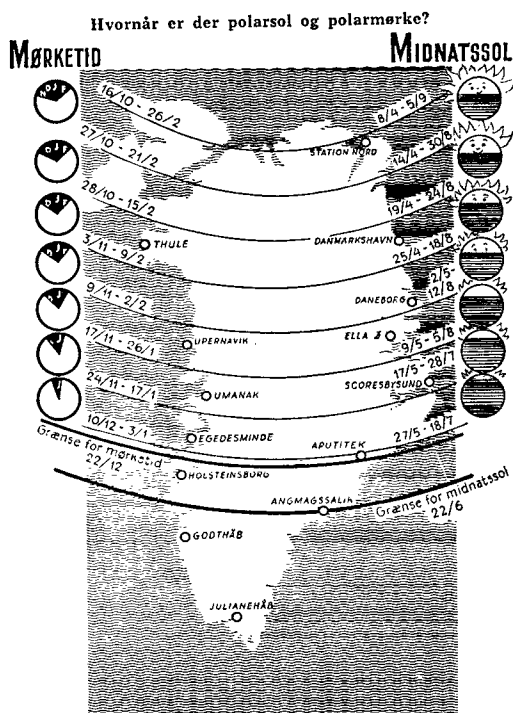
Bogen om Grønland indeholder en række solidt gennemarbejdede afsnit, illustreret med både fotografier og statistiske oversigter, som let og elegant siger mere end megen tekst, og disse statistiske tegninger har naturligvis sparet megen plads og givet bogen et betydeligt større indhold.

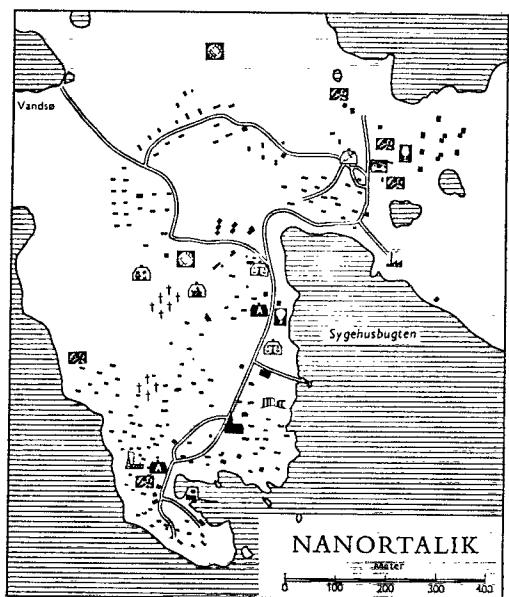
Det indledende afsnit om geografien, som kun er på ganske få sider, rummer netop alle de tal-mæssige oplysninger, der så ofte er brug for, om Grønlands beliggenhed og udstrækning, omgivende have og kystlinier, areal, fjeldhøjder og fjordlængder, kendte øers størrelse, bræer, mørketid og midnatssol. Også afsnittet om befolkningen er fremragende dygtigt gjort, klart og overskueligt.

Mindre præget af statistik er naturligvis de følgende afsnit om Grønlands historie, ånds- og kulturliv samt afsnittet, der handler om, hvordan Grønland styres, sundhedsvæsen, skole, erhverv, kirke, sprog, litteratur, presse osv., men alligevel er disse afsnit kortfattede og særdeles oplysende og klare.

Den alsidige Jens Rosing har både skrevet og illustreret historien op til Hans Egede og taget videnskabens nyeste landvindinger med. Mads Lidgaard har taget sig af historien fra Hans Egede til vore dage og behandlet årstal for årstal.

For den, der i forvejen kender noget til Grønland er stedsbeskrivelsen, bogens sidste og fyldigste afsnit, så ganske afgjort af størst betydning. Hver eneste by, udsted og boplads er beskrevet, idet der er givet oplysning om stednavnets betydning, beliggenhed, afstande, indbyggerantal gennem en række år, postadresse, skoleforhold, Handels omsætning samt fiskeri og fangst.

I denne stedsbeskrivelse aftegner ikke blot udviklingen sig tydeligt, men man kan også se noget af perspektivet for fremtiden. Afsnittet er illustreret med kortskitser over en række af de grønlandske byer og udsteder.

Bogen om Grønland er naturligvis ikke blot skrevet, men også redigeret af fagfolk, og for før-

ste gang møder man blandt forfatterne en række grønlandere, hvilket også siger noget om den udvikling, der er sket. Her møder vi ikke blot Jens Rosing, som snart i mange år har gjort sig smukt gældende som tegner og forfatter, men også grønlandere som cand. jur. Jørgen Hertling, skoledirektør Chr. Berthelsen, lærer Robert Petersen, radiochef Frederik Nielsen, oplysningskonsulent H. C. Petersen og fiskeribiolog Jens Kreutzmann.

Blandt de øvrige forfattere bør nævnes chefingeniør Gunnar P. Rosendahl, der har skrevet om Grønlands tekniske Organisation, kontorchef Claus Bornemann, der har skrevet om, hvordan Grønland styres, amtslæge Preben Smith, som har skrevet afsnittet om sundhedsvæsenet, stud. mag. Bent Jensen, der har skrevet om livet på et udsted, kammrer Helge Knudsen, der behandler livet i en by, cand. polit. Pie Barfod, som har skrevet erhverv og økonomi, samt cand. polit. Christian Jensen, der har taget sig af Den kongelige grønlandske Handel.

Bogen slutter med en litteraturfortegnelse af bibliotekar Hans Westermann og et udmærket stikordsregister, der gør det lettere at finde frem til det, man søger oplysning om.

Bogen om Grønland er en særdeles fin og nyttig håndbog, og denne foreliggende første udgave er så omfattende og grundig, at den vil kunne blive stående en række år, indtil udviklingen har gjort næste udgave nødvendig. *h. c.*